

Haapsalu kolledži diplomitööde koostamise kord

1. Üldsätted

- 1.1. Haapsalu kolledži kõikide erialade diplomitööde koostamise ja kaitsmise nõuded on sätestatud Tallinna Ülikooli õppekorralduse eeskirjas (edaspidi *ÕKE*), kehtestatud seanati määrusega 17.06.2019, peatükis 7 *Lõputöö kaitsmine ja lõpueksami sooritamine*.
- 1.2. Diplomitööde koostamise kord sätestab kõrghariduse esimese astme lõputööde koostamise protsessi ning lõputööde mahu-, vormistus- ja retsenseerimisnõuded.

2. Diplomitöö teema registreerimine

- 2.1. Diplomitöö on rakenduskõrgharidusõppe lõputöö, mis eeldab üliõpilaselt oskust:
 - formuleerida uurimisprobleem;
 - analüüsida situatsiooni ja seniseid uurimistulemusi;
 - viia läbi uuring ja sellest lähtuvalt leida probleemile lahendus;
 - asetada saadud tulemused varasemate uuringute konteksti ja seda esitleda.
- 2.2. Diplomitöö koostamise osaks on õppekavas kohustuslikud õppeained *HKL5100 Uurimistöö I* (3EAP) ja *HKL5101Uurimistöö II* (3EAP). Diplomitöö maht on 6 EAP. Diplomitöö pikkus ilma lisadeta on orienteeruvalt 25-40 lehekülge trükiteksti (kaasa arvatud tiitelleht, sisukord ja kokkuvõte). Diplomitöö allikate loetelu ja lisasid ei arvestata soovitusliku mahu sisse.
- 2.3. Teema valikul ja juhendaja leidmisel on aktiivne osapool üliõpilane, kes pöördub juhendamise soovi ning lõputöö projektiga õppejõu poole. Töö teema ja juhendaja valikul on võimalik konsulteerida õppekava kuraatori ja aine *Uurimistöö I* ja *II* vastutava õppejõuga.
- 2.4. Diplomitöö teema registreerimiseks esitab üliõpilane diplomitöö projekti üliõpilase nominaalse õppeaja eelviimasel semestril (*ÕKE* § 27 (3)).

3. Juhendamine

- 3.1. Juhendaja ja üliõpilase ülesanded on reguleeritud *ÕKE* § 27.
- 3.2. Diplomitöö juhendaja/retsenseerija omab töö valdkonnas vähemalt magistrikraadi või sellega võrdsustatud kvalifikatsiooni või on valdkonnas

tunnustatud praktik-ekspert, kelle juurde võib määrata kolledži poolt akadeemilise kaasjuhendaja.

- 3.3. Juhendamisest on õigus keelduda juhul, kui õppejõu õpetamiskoormus on täidetud või lõputöö teema ei kattu õppejõu uurimisvaldkonnaga.
- 3.4. Juhendaja peab andma üliõpilasele tagasisidet ühe nädala jooksul peale üliõpilase pöördumist. Erandjuhtudel (nt töölähetus, haigus, jms) võib olla see vahemik pikem. Kui õppejõud ei jõua selle aja jooksul sisulist tagasisidet anda (nt suure töökoormuse tõttu), siis tuleb üliõpilasele sellest teada anda ning öelda tähtaeg, mis ajaks on võimalik sisulist tagasisidet anda.
- 3.5. Juhendaja ülesanded on:
 - abistada üliõpilast teema valikul, uurimisprobleemi sõnastamisel, meetodite valikul, teemakohase kirjanduse ja muude allikate valikul ning teadusliku usaldusvääruse tagamisel;
 - kooskõlastada diplomitöö koostamise tegevuskava, nõustada, juhendada ja konsulteerida üliõpilast diplomitöö tegemise protsessis kõikidel etappidel;
 - kontrollida diplomitöö vastavust sisulistele ja vormilistele nõuetele ning kinnitada allkirjaga nõuetele vastava diplomitöö kaitsmisele lubamist.
- 3.6. Üliõpilase ülesanded diplomitöö koostamisel on:
 - koostada diplomitöö koostamise tegevuskava, otsida ja läbi töötada teemakohane kirjandus ning vormistada tulemused korrektseks diplomitööks;
 - esitada diplomitöö osad juhendajale lugemiseks ja kommenteerimiseks vastavalt kokkulepitud tegevuskavale;
 - esitada üksuse poolt määratud tähtajaks nõuetekohaselt vormistatud diplomitöö.
- 3.7. Juhendajal ja üliõpilasel on õigus algatada koostöö lõpetamine erimeelsuste tõttu, esitades põhjendatud avalduse direktorile. Üliõpilasel on õigus valida uus juhendaja.

4. Diplomitöö esitamine

- 4.1. Diplomitöö kaitsmisele lubamise eeldused on reguleeritud ÕKE § 26 ja esitamise nõuded ÕKE § 27.
- 4.2. Diplomitööde esitamise tähtajad kehtestatakse igal õppeaastal õppekavapõhiselt.
- 4.3. Üliõpilane esitab pdf-formaadis diplomitöö ja selle juurde kuuluvad lisad enda ja juhendaja poolt digitaalselt allkirjastatud DigiDoc konteineris. Töö lisadesse kuuluvad mahukad failid (nt videod) esitatakse eraldi andmekandjal ning ei pea olema digitaalselt allkirjastatud. Kui üliõpilasel või juhendajal puudub võimalus töö digitaalselt allkirjastamiseks, esitatakse allkirjastatud töö paberandjal ning digitaalselt pdf-failina.
- 4.4. Diplomitöö kaitsmisele lubamise eelduseks on õppekavaga sätestatud õppeainete (sh praktika) positiivne sooritamine, lõpetamistingimuste täitmine ja finantskohustuste puudumine ülikooli ees.
- 4.5. Üliõpilane tõendab oma allkirjaga diplomitöö vastavust eetikanõuetele ning annab loa lõputöö reprodutseerimiseks, üldsusele kättesaadavaks tegemiseks ja kasutamiseks plagiaadituvastussüsteemis andmeallikana. Koos diplomitööga esitatakse digitaalselt või paberandjal allkirjastatud vormikohase autorideklaratsioon ja lihtlitsents.

5. Diplomitööde retsenseerimine

- 5.1. Nõuded retsensendile ja retsensendi ülesanded on reguleeritud ÕKE § 27.
- 5.2. Retsensent omab töö valdkonnas vähemalt magistrikraadi või sellega võrdsustatud kvalifikatsiooni või on valdkonnas tunnustatud praktik-ekspert.
- 5.3. Retsensent toob retsensioonis välja põhjendatud seisukohad töö sisulise külje, autori saavutuste ja peamiste töös esinevate puuduste kohta lähtudes diplomitööde retsenseerimisjuhendist.
- 5.4. Üliõpilasel on õigus tutvuda retsensiooniga hiljemalt üks tööpäev enne kaitsmist.

6. Diplomitöö kaitsmine

- 6.1. Diplomitööde kaitsmise kord on sätestatud ÕKE § 27. Diplomitööde kaitsmine on avalik ja suulises vormis ning toimub kaitsmiskomisjoni ees.
- 6.2. Kaitsmine võib olla kinnine, kui diplomitöö sisu avaldamine ei ole teistele isikutele kuuluvate autori varaliste õiguste, isikuandmete kaitse seaduse, riigi- või ärisaladuse või muu salastatud teabe tõttu võimalik. Kaitsmise kinniseks

muutmise ja juurdepääsupiirangu kehtestab akadeemilise üksuse direktor korraldusega.

- 6.3. Kaitsmisel osalevad soovitavalt ka retsensent ja üliõpilase juhendaja. Kaitsmisprotseduuri läbiviimine videosilla kaudu on lubatud vaid erandjuhtudel üliõpilase poolt esitatud põhjendatud avalduse alusel. Otsuse teeb akadeemilise üksuse direktor kaitsmiskomisjoni esimehe ettepanekul.
- 6.4. Kaitsmisprotseduur:
- 1) diplomitöö autori ettekanne 7 minutit (teema, probleemi ja selle põhjenduse avamine, eesmärgi, lahenduste ja tulemuste tutvustamine, järelduste ja soovitude esitamine);
 - 2) retsensendi arvamus;
 - 3) diskussioon ja autori vastused retsensendi küsimustele;
 - 4) küsimused autorile;
 - 5) autori lõppsõna.
- 6.5. Lõputööd hindab kaitsmiskomisjon kinnisel koosolekul. Lõputööde kaitsmise tulemused tehakse üliõpilastele teatavaks üldjuhul samal päeval peale kaitsmiskomisjoni koosolekut.

7. 7. Plagiaadi vältimine

- 7.1. Plagiaat liigitatakse sõltuvalt selle raskusastmest tahtmatuks või tahtlikuks plagiaadiks. Tahtlikku plagiaati loetakse akadeemiliste tavade eiramiseks ning plagiaadijuhtumeid menetletakse ÕKE § 27 lõike 25 või 25¹ alusel.
- 7.2. Tahtmatuks plagiaadiks loetakse viitamisel esinevaid refereerimis- ja tsiteerimisvigu, mis ei ole põhimõttelist laadi.
- 7.3. Tahtlikuks plagiaadiks loetakse:
- teadlikku teksti või selle lõikude sõna-sõnalist esitamist ilma autorile või allikale korrektselt viitamata;
 - pisimuudatuste tegemist teise autori tekstis ja selle esitamist tsiteerimis- ja refereerimisnõudeid järgimata;
 - teise autori jooniste, tabelite, nende tõlgete või kohanduste esitamist ilma autorile või allikale korrektselt viitamata;
 - teise autori arutluskäigu või ideede esitamist oma sõnadega autorile või allikale korrektselt viitamata;
 - tekstilõikude või arutluskäikude võõrkeelsest allikast tõlkimist originaalallikale korrektselt viitamata.
- 7.4. Üliõpilane saab diplomitöö kirjutamise ajal kontrollida ise oma töö vastavust viitamisnõuetele, kasutades selleks vabavarana kasutuses olevaid plagiaadituvastusprogramme. Lõputöö juhendaja (majavälise juhendaja puhul

õppekava kuraator) kontrollib enne lõputöö kaitsmisele lubamise kinnitamist lõputööd plagiadituvastussüsteemis *Urkund*.

- 7.5. Haapsalu kolledži kõikide eralade diplomitööde vormistamisel tuleb lähtuda juhendist *Üliõpilastööde vormistamismõuded* <https://bit.ly/30ssJRX>.
- 7.6. Kaitsmiskomisjon võib lõputööga seonduva akadeemiliste tavade eiramisena käsitletava asjaolu tuvastamisel enne lõputöö kaitsmist keelduda üliõpilase lubamisest kaitsmisele. Mittelubamise aluseks on kirjalik tõendusmaterjal. Kaitsmiskomisjoni põhjendatud otsus üliõpilase kaitsmisele mittelubamise kohta vormistatakse kirjalikult ning tehakse üliõpilasele teatavaks hiljemalt üks tööpäev enne kaitsmist.